

بررسی رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام با تأکید بر نقش تعدیلگر ساختار مالکیت و مدیران زن در هیئت مدیره

حديث کاشی^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۴/۱۱ تاریخ چاپ: ۱۳۹۹/۰۴/۲۰

چکیده

موضوع تغییرات ناگهانی قیمت سهام، طی سال‌های اخیر، توجه بسیاری از دانشگاهیان و افراد حرفه‌ای را به خود جلب کرده است. این تغییرات، به دو صورت سقوط و جهش قیمت سهام رخ می‌دهد. با توجه به اهمیتی که سرمایه‌گذاران برای بازده سهام خود قائل هستند، پدیده سقوط قیمت سهام که منجر به کاهش شدید بازده می‌شود، در مقایسه با جهش بیشتر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. هدف این پژوهش بررسی رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام با تأکید بر نقش تعدیلگر ساختار مالکیت و مدیران زن در هیئت مدیره است. روش پژوهش حاضر با توجه به هدف، کاربردی و طرح آن از نوع شبه تجربی است و با استفاده از رویکرد پس رویدادی انجام می‌شود؛ و با توجه به روش پژوهش، براساس روش‌های توصیفی و همبستگی صورت گرفته است. جهت آزمون فرضیه‌ها با استفاده از روش حذف سیستماتیک؛ نمونه‌ای مشکل از ۱۳۵ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۹۲ انتخاب گردید و مدل رگرسیونی چند متغیره به روش داده‌های تلفیقی به کار برده شد و همچنین نرم افزار ایویوز ۱۰ برای تحلیل آماری استفاده شد. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام رابطه معناداری وجود دارد. همچنین حضور مدیران زن در هیئت مدیره بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام تاثیر معناداری دارد؛ اما مالکیت متمرکز و مالکیت نهادی بر رابطه قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام تاثیر معناداری ندارد.

کلمات کلیدی

قدرت مدیر عامل، خطر سقوط قیمت سهام، رقابت ساختار مالکیت، مدیران زن در هیئت مدیره.

^۱. کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان، ایران (info.h.kashi@gmail.com)

۱- مقدمه

موضوع تغییرات ناگهانی قیمت سهام، طی سال‌های اخیر و به ویژه بعد از بحران مالی سال ۲۰۰۸، توجه بسیاری از دانشگاهیان و افراد حرفه‌ای را به خود جلب کرده است (رایین و ژانگ^۱، ۲۰۱۵). این تغییرات، به دو صورت سقوط و جهش قیمت سهام رخ می‌دهد. با توجه به اهمیتی که سرمایه‌گذاران برای بازده سهام خود قائل هستند، پدیده سقوط قیمت سهام که منجر به کاهش شدید بازده می‌شود، در مقایسه با جهش بیشتر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. تعریف سقوط قیمت سهام دارای سه ویژگی مشخص است: ۱) سقوط قیمت سهام، یک تغییر بسیار بزرگ و غیرمعمول در قیمت سهام است که بدون وقوع یک حادثه مهم اقتصادی رخ می‌دهد؛ ۲) این تغییرات بسیار بزرگ به صورت منفی هستند؛ و ۳) سقوط قیمت سهام، یک پدیده واگیردار در سطح بازار است. بدین معنی که کاهش قیمت سهام تنها به یک سهام خاص منحصر نمی‌شود، بلکه تمام انواع سهام موجود در بازار را شامل می‌شود (چن و همکاران^۲، ۲۰۰۱). سقوط قیمت سهام پدیده‌ای است که در آن قیمت سهام دچار تعديل شدید منفی و ناگهانی می‌گردد. در تعریف دیگری از سقوط قیمت سهام، به عنوان پدیده‌ای که در آن تجدیدنظری ناگهانی و منفی در انتظارات سرمایه‌گذاران در مورد سهام یک شرکت رخ می‌دهد، یاد می‌شود (بصیری، ۱۳۹۱).

قدرت یکی از عمدترين مفاهيمی است که ضمن معطوف ساختن تلاش‌های نظری و بنیادی، در تمام سطوح مدیریت و منابع انسانی از اهمیت زیادی برخوردار شده است. قدرت، به عنوان یکی از ابزارهای اساسی و عملی هر سازمان محور در ک رفتار سازمانی و فردی می‌باشد. در واقع، اهمیت قدرت از آن‌جا ناشی می‌شود که برای ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های انسانی و سازمان‌ها، عنصری مؤثر به شمار می‌آید. پیدایش انقلاب صنعتی و توسعه شرکت‌ها باعث جدایی مالکیت از مدیریت و مطرح شدن مشکلات نمایندگی گردید. بنابراین تضاد منافع بین مدیر و مالک موجب می‌شود مدیران در جهت منافع خود در شرکت تصمیم‌گیری کنند. در نتیجه هرچه قدرت و نفوذ مدیر عامل در شرکت بیشتر باشد ریسک سهامداران بیشتر خواهد شد. مدیران با استفاده از اختیار تصمیم‌گیری، قدرت هماهنگ کردن همه فعالیت‌های داخل و خارج قرارداد با سایر سهامداران را دارند (دهقان‌نژاد، ۱۳۹۶).

در مفهومی کلی حاکمیت شرکتی، به فرایندهای تصمیم‌گیری، پاسخگویی، رفتار و ساختار در سازمان‌ها (اعم از دولتی، خصوصی، حکومتی و ...) می‌پردازد و هدف از آن ایجاد چارچوب مناسبی است که بین منافع انواع ذینفعان، آزادی عمل مدیریت و پاسخگویی مدیریت توازن مناسبی برقرار شود (نیکبخت و طاهری، ۱۳۹۳).

در این تحقیق، این موضوع بررسی می‌گردد که آیا تاثیر قدرت مدیر عامل بر ریسک سقوط قیمت سهام دارای اهمیت است. استدلال ما بر این واقعیت است که ساختار و منابع قدرت مدیران به دلیل تأثیر مستقیم بر فعالیت‌های سازمان و کارکنان از اهمیت خاصی برخوردار است، زیرا مدیران می‌توانند با به کار گیری مناسب از ابزار و منابع قدرت، زمینه رشد خلاقیت و کارآفرینی در کارکنان فراهم آورند. مطالعه حاضر، به وسعت اطلاعات پژوهشی می‌افزاید. در این تحقیق به طور دقیق به بیان ارتباطات موجود بین قدرت مدیر عامل، خطر سقوط قیمت سهام و مکاہیزم‌های راهبری شرکتی پرداخته شده است و با نگاه به آنچه می‌تواند این ارتباطات را دستخوش تغییر کند، موشکافانه به تحلیل این عوامل، یعنی ساختار مالکیت (مالمیت نهادی، مالکیت مرکز و نقش هیئت مدیره زن)، پرداخته شده است. این

1- Robin and Zhang

2- Chen et al

تحقیق به دنبال بررسی رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام با تأکید بر نقش تعدیلگر ساختار مالکیت و مدیران زن در هیئت مدیره است. در واقع با آزمون متغیر قدرت مدیر عامل، قصد داریم تأثیر آن را بر خطر سقوط قیمت سهام بررسی کرده و مشخص کنیم قدرت مدیر عامل چه تأثیری بر خطر سقوط قیمت سهام دارد. در نهایت با وارد کردن مالکیت نهادی، مالکیت متصرک و هیئت مدیره زن، به عنوان متغیرهای تعدیل کننده، میزان تأثیرگذاری این متغیرها را بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و ریسک سقوط قیمت بررسی می کنیم.

تحقیقات بسیاری در زمینه ساختار مالکیت در ایران انجام شده است، اما با توجه به وجود خلاصه در زمینه بررسی قدرت مدیر عامل و ریسک سقوط قیمت سهام با تأکید بر نقش تعدیلگر ساختار مالکیت و مدیران زن در ایران، انجام چنین پژوهشی ضروری به نظر می رسد. به علاوه با توجه به اینکه در سال های اخیر توجه به موضوع ساختار مالکیت فزونی یافته است، در نتیجه شواهد این پژوهش می تواند دیدگاه جدیدی در زمینه مکانیزم های راهبری شرکتی ارائه دهد.

۲- مبانی نظری و مرواری بر پیشینه پژوهش

۱- بیان مسئله

کارایی و توسعه هر سازمان تا حد زیادی به استفاده صحیح از نیروی انسانی بستگی دارد. مدیران در سازمان ها، واضعان خط مشی و صاحبان قدرت هستند و عملکرد سازمان ها با قدرت آنان در ارتباط است. مدیران با به کارگیری منابع قدرت می توانند زمینه رشد و تعالی یا زمینه انحراف و فساد سازمان را فراهم آورند و این امر به ماهیت وجودی و چگونگی استفاده از قدرت و منابع آن بستگی دارد. قدرت، ویژگی اساسی نقش مدیر بوده است و زمینه اثربخشی او را در سازمان فراهم می سازد و پدیده اجتناب ناپذیر در سازمان است. مدیریت موتور توسعه است، توسعه در کارگروهی و سازمانی است و به سامان رسیدن فعالیت های گروهی و سازمانی مستلزم مدیریت اثربخش است. بدون شک همکاری با دیگران و نفوذ داشتن روی دیگران برای ادائی مسئولیت و انجام وظایفی که به عهده مدیر است، امری لازم و ضروری است و این موضوعی است که به اثربخشی رهبری می انجامد. واضح است که رهبران برای موثر بودن و اثربخشی به ابزارهای متفاوتی نیاز دارند و قدرت یکی از ابزارهای موثر بودن رهبران است. در رهبری آنچه مهم است فرآیند نفوذ و اعمال قدرت بر دیگران است (یاری داریونی و همکاران، ۱۳۹۴). موقعیت مدیر عامل به عنوان یک منبع قدرت محسوب می شود و متصدی اصلی استراتژی نوآوری شرکت و به عنوان رهبر در ایجاد ارزش (ثروت) برای سهامداران محسوب می شوند. هر چه درصد مالکیت مدیر عامل در واحد تجاری بیشتر باشد، تمایل به افزایش منافع شخصی به هزینه سهامداران خرد در مدیران عامل افزایش می یابد. بر این اساس می توان گفت هر چه درصد مالکیت سهام مدیر عامل در شرکت بیشتر باشد بیانگر قدرت بیشتر وی در شرکت می باشد. علاوه بر این، هر چه درصد مالکیت مدیر عامل در شرکت بیشتر باشد، تأثیرگذاری او بر عملیات شرکت بیشتر بوده و با توجه به موقعیت راهبری خود بر تصمیم گیری های حاکمیتی کنترل بیشتری دارند (توانگر حمزه کلایی و اسکافی اصل، ۱۳۹۷). نظریه نمایندگی جنسن و مکلینگ^۱ (۱۹۷۶)، بر این باور هستند که افزایش قدرت مدیر عامل، اگر دستیابی به اهداف شخصی و فردی باشد، مطمئنا پدیده ای منفی خواهد بود.

از سوی دیگر، به دلیل وجود تضاد منافع، در شرایطی که بین مدیران و سرمایه گذاران عدم تقارن اطلاعاتی وجود دارد، برای حصول اطمینان از ایفای مناسب مسئولیت پاسخگویی شرکت ها در مقابل افراد ذینفع باید با استفاده از

سازوکارهای مناسب، نظارت و مراقبت کافی بر فعالیت‌های شرکت به عمل آید (جودی و منصورفر، ۱۳۹۸). طبق متون تئوری نمایندگی در صورت عدم وجود قراردادهای بهینه؛ مدیران می‌توانند از مزایای اطلاعاتی خود استفاده نموده و درگیر انجام رفتار فرصت‌طلبانه برای کسب منافع خود به هزینه سهامداران بلندمدت شوند. در این راستا، مدیران سعی می‌کنند تا تصویر مطلوبی از واحد تجاری ارائه نمایند و لذا تمایل دارند تا افشاء اخبار بد را به تاخیر انداخته و این اطلاعات را در داخل شرکت انباشته کنند. در صورت نگهداری و عدم افشاء اخبار بد برای یک مدت طولانی، بین ارزش ذاتی و ارزش بازار سهام، یک شکاف یا حباب قیمتی ایجاد می‌شود. هنگامی که توده اخبار منفی انباشت شده به نقطه اوج می‌رسد؛ به یکباره وارد بازار شده و به ترکیدن حباب قیمتی و سقوط سهام می‌انجامد (جین و مایرز^۱، ۲۰۰۶؛ هاتن و همکاران^۲، ۲۰۰۹). علاوه بر این ارائه اطلاعات در خصوص عملیات و سایر فعالیت‌های شرکت، از جمله وظایف مهم مدیران تلقی می‌شود. ارائه این اطلاعات به سرمایه‌گذاران کمک می‌کند به ارزیابی وظیفه مباشرت یا حسابدهی مدیران در مورد منابع در اختیار آنها پردازنند. این موضوع سبب می‌شود مدیر که مسئول تهیه اطلاعات مالی است، همواره بکوشید عملکرد مالی شرکت را به بهترین شکل ممکن گزارش کند (شریفی و همکاران، ۱۳۹۵). در این راستا مدیران به منظور حفظ سمت و اعتبار خود، برای افشا نکردن اطلاعات و اخبار منفی انگیزه خواهند داشت. زمانی که اطلاعات منفی ناگهان وارد بازار می‌شود به افت شدید یا سقوط آتی قیمت سهام می‌انجامد (کیم و ژانگ^۳، ۲۰۱۰)، توانایی‌ها و فرصت‌های مدیران برای انباشت و افشا نکردن اخبار منفی به شکل مذکور، به هزینه‌ها و منافع آنها بستگی دارد. در شرایطی که هیچ‌گونه عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سرمایه‌گذاران وجود ندارد، مدیران برای افشاء نامتقارن اطلاعات، انگیزه‌ای ندارند؛ زیرا در چنین وضعیتی، هزینه‌های نگهداری و افشا نکردن اخبار منفی؛ بیش از منافع آن خواهد بود؛ اما در شرایطی که عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سرمایه‌گذاران زیاد است، هزینه‌های افشا نکردن اخبار منفی و انباشت آنها در داخل شرکت، کمتر از منافع آن خواهد بود؛ بنابراین مدیران انگیزه پیدا می‌کنند اخبار منفی را داخل شرکت انباشت کرده و آنها را افشا نکنند (کوتاری و همکاران^۴، ۲۰۱۰)، از این‌رو می‌توان احتمال داد در وضعیت وجود عدم تقارن اطلاعاتی، ریسک سقوط آتی قیمت سهام افزایش یابد.

امروزه واقعیت‌ها نشان می‌دهند که همواره حضور زنان در حوزه مدیریت بسیار کمرنگ می‌باشد. از آنجا که همواره زنان کم و بیش نیمی از اعضای جامعه را تشکیل می‌دهند چنین انتظار می‌رود که این نیروی بالقوه و گستره با مشارکت بالفعل خود در فعالیت‌های متنوع اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، چرخ‌های جامعه را همگام با مردان به حرکت درآورد و موقعیت‌های بیشتری را از این راه به دست آورد (الستیو و شفریتز، ۱۳۷۹). همزمان با بهبود وضعیت زنان در جامعه و آشکار بودن استعدادهای فراوان و شایستگی‌های آنان در این زمینه و نیز تایید این مطلب که زنان می‌توانند به بهترین شکل در محیط خارج از خانه حضور یابند، توانایی آنان در انجام امور اجرایی و مدیریتی بیش از پیش داشته باشد. حضور زنان در هیئت مدیره شرکت‌های تولیدی و خدماتی و همچنین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس طی تحقیقات به عمل آمده موثر بوده است. حضور مدیر زن در راس سازمان به عنوان مدیر عامل و یا به عنوان عضوی از

5- Jin and Myers

6- Hutton et al

1- Kim and Zhang

2- Kothari et al

هیئت مدیره شرکت اثرات مبتنی می‌تواند بر بهبود عملکرد با نظارت بیشتر از طرف مدیر زن با توجه به ویژگی شخصیتی آنها و نیز ارتقا کیفیت ارائه گزارشات مالی، افزایش کارایی شرکت، افزایش بازدهی داشته باشد (بیابانی و گرگر، ۱۳۹۳). مدیران زن می‌توانند به عنوان ناظر کارآمد یا کنترل کننده اهرم فعالیت‌ها و تصمیمات مدیران عامل عمل کنند و از این رو می‌توانند به عنوان یک نیروی کاهش دهنده قدرت مدیران عامل خدمت کنند (شهاب و همکاران^۱، ۲۰۲۰).

تهیه جانبدارانه اطلاعات مالی باعث شد که محدودیت‌هایی برای کنترل رفتارهای فرصت‌طلبانه مدیریت ایجاد شود. در همین راستا، یکی از سازوکارهای مهم در راستای جلوگیری از مشکلات فوق و به تبع آن پذیده سقوط قیمت سهام، موضوع راهبری شرکتی است که به لزوم نظارت بر مدیریت شرکت و تفکیک واحد اقتصادی از مالکیت آن و در نهایت به حفظ حقوق سرمایه‌گذاران و ذی‌نفعان می‌پردازد. استقرار مناسب سازوکارهای راهبری شرکتی که اقدامی اساسی برای استفاده بهینه از منابع، ارتقای پاسخگویی، شفافیت، رعایت انصاف و حقوق همه ذی‌نفعان شرکت‌ها است به استقرار صحیح سیستم‌های مدیریتی منجر خواهد شد (کالن و فانگ^۲، ۲۰۱۳)،

ساختار مالکیت در ادبیات راهبری شرکتی دارای یک جایگاه هسته‌ای و مشخص است. تعیین نوع ساختار مالکیت و ترکیب سهامداران شرکت یک ابزار کنترل و اعمال راهبری در شرکت‌هاست. این بعد از راهبری در قالب ابعاد مختلف تعیین کننده‌ی نوع مالکیت شرکت، نظیر توزیع مالکیت، تمرکز مالکیت، وجود سهامداران جزء، اقلیت و عمدۀ در ترکیب مالکیت شرکت و درصد مالکیت آنها؛ قابل بررسی است. همچنین ترکیب سهامداران شرکت‌ها از الگوهای متفاوتی نظیر سهامداران حقوقی، مالکیت مدیریتی، سهامداران عمدۀ و دولتی و ... تبعیت می‌کنند (پیرایش و اشتري، ۱۳۹۶).

در نگاهی کلی، راهبری شرکتی شامل ترتیبات حقوقی، فرهنگی و نهادی می‌شود که سمت و سوی حرکت و عملکرد شرکت‌ها را تعیین می‌کند. عناصری که در این صحنۀ حضور دارند، عبارت است از سهامداران و ساختار مالکیت آنان، اعضای هیئت مدیره و ترکیباتشان، مدیریت شرکت که توسط مدیر عامل یا مدیر ارشد اجرایی هدایت می‌شود و سایر ذینفعان که امکان اثرگذاری بر حرکت شرکت را دارند (سولومون و سولومون^۳، ۱۳۸۴). در این میان آنچه بیشتر جلب توجه می‌کند حضور روزافرون سرمایه‌گذاران نهادی در دایره مالکان شرکت‌های سهامی عام و تأثیری است که حضور فعال این گروه بر چگونگی حکمرانی و تولیت بر سازمان‌ها و همچنین عملکرد آنها می‌تواند داشته باشد (نمایی و کرمانی، ۱۳۸۷). در ادبیات راهبری شرکتی، سهامداران نهادی به عنوان یکی از سازوکارهای برون سازمانی موثر بر نظارت شرکت شناخته می‌شوند. این گروه از فعالان بازار با توجه به برخورداری از دانش و تخصص کافی دسترسی به کانال‌های ارتباطی موثر و انگیزه لازم برای نظارت بر عملکرد مدیریت، می‌توانند نقش اساسی در ارتقای سیستم راهبری شرکتی و در نتیجه افزایش کارایی و بهره‌وری شرکت ایفا کنند (میترا و همکاران^۴، ۲۰۰۷). سرمایه‌گذاران نهادی به سرمایه‌گذاران بزرگ نظیر بانک‌ها، شرکت‌های بیمه، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، اعضای هیئت مدیره و ... می‌گویند (بوشی^۵، ۱۹۹۸). سرمایه‌گذاران نهادی از طریق نقش نظارت فعال خود بر مدیران شرکت‌ها، می‌توانند از

3- Shahab et al

4- Callen and Fang

1- Solomon and Solomon

2- Santanu Mitra et al

3- Bushee

تصمیم‌گیری و رفتارهای فرصت طلبانه مدیران جلوگیری کنند (درمدى و سودیکن^۱؛ ۲۰۱۳؛ ویکتوریا ویچ و همکاران^۲، ۲۰۱۲).

تمرکز مالکیت عبارت است از چگونگی توزیع سهام بین سهامداران یک شرکت. هرچه تعداد سهامداران کمتر باشد، مالکیت متمرکزتر خواهد بود. در کشورهایی که تمرکز سهامدار آن‌ها بالا بوده و دارای بازارهای سهام کمتر توسعه یافته هستند، یکی از مسائل اصلی اداره شرکت‌ها، تضاد منافع بین سهامداران اصلی و سهامداران اقلیت است. در کشورهایی که قوانین و مقررات حفظ حقوق سهامداران دارای ایراد و ضعف است، تمرکز مالکیت اغلب به عنوان راه‌کاری برای کنترل اعمال غیراخلاقی مدیران و تصمیمات اتخاذ شده توسط آنان، ظهور کرده است (خوزین و همکاران، ۱۳۹۷). کسب حق مالکیت به وسیله مدیران و نظارت به وسیله سهامدار عمدۀ دوراهی است که به شکل بالقوه می‌تواند مسئله نمایندگی را کاهش دهد. حق مالکیت عمدۀ به وسیله مدیران، منافع آنها را با منافع سایر سهامداران هم راستا می‌کند، به‌طوری که مدیریت، محركی برای دنبال کردن فعالیت‌های حداکثر کننده ارزش دارد. وجود سهامداران عمدۀ نیز می‌تواند میزان نظارت را افزایش یا آن را بهبود بخند (صادقی و رحیمی، ۱۳۹۱). به اعتقاد شلیفر و ویشنی^۳ (۱۹۸۶)، در یک مالکیت گسترده هیچ یک از سهامداران کوچک انگیزه‌ای برای نظارت بر مدیریت شرکت ندارند، زیرا در این صورت هر شخصی که بخواهد نظارت کند باید هزینه‌های مرتبط را پردازد و این در حالی است که بقیه سهامداران نیز از منافع آن استفاده می‌کنند. در واقع هر قدر سهم یک سهامدار از شرکت کمتر باشد منافع حاصل از نظارت بر رفتار مدیر برای آن سهامدار کمتر خواهد بود؛ بنابراین تمرکز در سهام، نظارت بیشتر بر رفتار مدیر و کاهش فرصت طلبی را به همراه خواهد داشت (شیروانی و سروش‌یار، ۱۳۹۷). سرمایه‌گذاران مختلف (تمرکز، نهادی) به دلیل سطح بالایی از سهام مالکیت، تمایل بیشتری به حفظ منافع مادی خود دارند و فعالانه در نظارت بر مدیران ارشد شرکت می‌کنند؛ بنابراین انتظار می‌رود این ساختارهای مختلف مالکیت می‌توانند ارتباط بین قدرت مدیر عامل و ریسک تصادف را تغییر دهند (شهاب و همکاران، ۲۰۲۰).

لذا با توجه به مطالب فوق سوال اصلی پژوهش این است که آیا قدرت مدیر عامل بر ریسک سقوط قیمت سهام تاثیر معناداری دارد؟ همچنین آیا ساختار مالکیت و مدیران زن در هیئت مدیره بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و ریسک سقوط قیمت سهام تاثیر معناداری دارد یا خیر؟

۳- پیشنهاد پژوهش

۳-۱. پژوهش‌های خارجی

شهاب و همکاران^۴ (۲۰۲۰)، پژوهشی را با عنوان «قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام در چین: آیا ساختار و مالکیت و حضور مدیران زن در هیئت مدیره اهمیت دارد؟» طی سال‌های ۲۰۰۵ الی ۲۰۱۵، با استفاده از داده‌های ۱۳۴۲۱ سال-شرکت، مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد که قدرت مدیر عامل برای افزایش احتمال سقوط قیمت سهام به‌طور قابل توجهی کاهش می‌یابد. همچنین نتایج نشان داد که حضور مدیران زن در هیئت مدیره، مالکیت متمرکز، مالکیت نهادی و مالکیت خارجی، اثر قدرت مدیر عامل بر خطر سقوط سهام را تعدیل می‌کنند.

4- Darmadi and Sodikin

5- Victorovich et al

6- Shleifer and Vishny

4- Shahab et al

کیونگمین^۱ (۲۰۱۹)، پژوهشی را با عنوان «حاکمیت شرکتی و خطر سقوط سهام» طی سال‌های ۲۰۰۵ الی ۲۰۱۵، با استفاده از داده‌های ۳۶۳۵ سال-شرکت، به روش رگرسیون حداقل مربعات معمولی مورد بررسی قرار داد. یافته‌ها حاکی از آن است که صرف نظر از اندازه هیئت مدیره، در صورت حضور مدیران مستقل و متخصص، مدیریت شرکت ممکن است در کاهش ریسک سقوط قیمت سهام تأثیر داشته باشد.

شیخ^۲ (۲۰۱۸)، پژوهشی با عنوان «قدرت مدیرعامل، رقابت در بازار محصول و ارزش شرکت» را طی بازه زمانی ۱۹۹۲ الی ۲۰۱۵ به روش رگرسیون حداقل مربعات معمولی مورد بررسی قرار داد. نتایج نشان داد که قدرت مدیرعامل تاثیر مثبت و معناداری بر ارزش شرکت دارد. همچنین قدرت مدیرعامل تاثیر مثبت بر ارزش شرکت در بازارهای رقابتی بالا دارد و هیچ تاثیری بر ارزش شرکت در بازارهای رقابتی پایین ندارد. قدرت مدیرعامل با ارزش شرکت در بازارهای رقابتی بالا ارتباط مثبتی دارد زمانی که حاکمیت شرکت قوی است.

لیندا و همکاران^۳ (۲۰۱۷)، پژوهشی را با عنوان «بررسی تأثیر تنوع جنسیتی هیئت مدیره بر ریسک استراتژی شرکت» مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش نشان داد که تنوع جنسیتی هیئت مدیره با ریسک مالی شرکت‌ها رابطه مثبت دارد، از طرف دیگر نتایج پژوهش نشان می‌دهد که تنوع جنسیتی هیئت مدیره BGD با قرار گرفتن در معرض خطرات شهرت و در عین حال امکان قرار گرفتن در معرض خطر احتمالی مالی، خطر شرکت را در معرض نزدیک شدن به ترجیحات سهامداران ریسک قرار می‌دهد.

پانایوتیس و همکاران^۴ (۲۰۱۵)، در پژوهشی با عنوان «راهبری شرکتی و خطر سقوط قیمت سهام» به بررسی رابطه بین معیارهای راهبری شرکتی و خطر سقوط قیمت سهام پرداختند. نتایج پژوهش آنها بیانگر این است که بین مالکیت نهادی و درصدی از مدیران که سهام سازگار نگهداری می‌کنند و خطر سقوط قیمت سهام رابطه مثبتی وجود دارد. با این دیدگاه که نهادها و مدیران با مالکیت نهادی، سهام مدیریت را برای عملکرد کوتاه مدت زیر فشار قرار می‌دهند. علاوه بر این عدم شفافیت در اطلاعات مالی با خطر سقوط قیمت سهام رابطه مستقیمی دارد. آنها همچنین نشان دادند بین درصد مدیران مستقل در کمیته حسابرسی و تخصص صنعت حسابرسی و خطر سقوط قیمت سهام رابطه معکوسی وجود دارد. کالن و فانگ^۵ (۲۰۱۱)، در تحقیقی به بررسی رابطه بین سرمایه‌گذاران نهادی و ریسک سقوط سهام پرداختند. آنها در این تحقیق دو دیدگاه مخالف از سرمایه‌گذاران نهادی را مورد آزمون قرار دادند: دیدگاه نظارتی در مقابل سلب مالکیت که نتایج تحقیق آنان حاکی از این است که شواهد محکمی در مورد رابطه معکوس بین مالکان نهادی و ریزش قیمت سهام در آینده وجود دارد.

۱-۳. پژوهش‌های داخلی

نجاراف (۱۳۹۸)، پژوهشی با عنوان «تنوع جنسیتی در هیئت مدیره و ریسک سقوط قیمت سهام»، انجام داد. جامعه آماری تحقیق حاضر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در طی یک دوره پنج ساله بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ می‌باشد. نتایج پژوهش نشان داد بین تنوع جنسیتی در هیئت مدیره و ریسک سقوط قیمت سهام رابطه‌ی منفی

1- Kyeongmin

2- Sheikh

3- Linda et al

4- Panayiotis et al

5- Callen and Fang

وجود داشته و این رابطه معنادار نیز می‌باشد. نتایج این پژوهش با مبانی نظری نیز همخوانی دارد، چرا که وجود یا افزایش تعداد زنان در هیئت مدیره با توجه به خصلت‌ها و ویژگی‌های خاص زنان از جمله مهمترین آن یعنی محافظه‌کاری در شرکت بیشتر شده و این عاملی است که باعث کاهش در ریسک سقوط قیمت سهام می‌گردد.

اسکندری و همکاران (۱۳۹۸)، پژوهشی با عنوان «تأثیر مکانیسم‌های داخلی و خارجی شامل قدرت مدیرعامل و مالکیت نهادی بر ارتباط بین تخصص مالی مدیرعامل و اجتناب از مالیات در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، در دوره زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶، بر روی ۱۲۱ شرکت انجام دادند. نتایج تحقیق نشان دادند بین تخصص مالی مدیرعامل و اجتناب مالیاتی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. قدرت مدیرعامل ارتباط بین تخصص مالی مدیرعامل و اجتناب مالیاتی را به صورت مثبت تعديل می‌کند. مالکیت نهادی ارتباط بین تخصص مالی مدیرعامل و اجتناب مالیاتی را به صورت منفی تعديل می‌کند.

جمشیدی (۱۳۹۷)، پژوهشی را با عنوان «بررسی رابطه ساختار مالکیت، کیفیت حسابرسی، ساختار هیئت مدیره و خطر سقوط آتی قیمت سهام در بازار بورس اوراق بهادار تهران» بر روی ۸۲ شرکت، در دوره‌های مالی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵، به روش رگرسیون حداقل مربعات تعدیم یافته انجام دادند. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های شرکت‌ها نشان داد، تمرکز مالکیت و مالکیت مدیریتی از چهار متغیر که برای ساختار مالکیت تعریف شده است، تاثیر مثبت و معنادار بر خطر سقوط قیمت سهام دارند، استقلال اعضای هیأت مدیره و دوگانگی وظیفه رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل از پنج متغیر که برای ساختار هیئت مدیره تعریف شده است، تاثیر معناداری بر خطر سقوط قیمت سهام ندارند و در تفسیر تاثیر کیفیت حسابرسی باید گفت که از پنج متغیر کیفیت حسابرسی سه متغیر دستمزد، حسابرسی میانی و حسابرسی اشتباہ بر خطر سقوط قیمت سهام تاثیر معنادار منفی دارد.

کعب عمیر و نامی (۱۳۹۶)، پژوهشی را با عنوان «بررسی تاثیر قدرت مدیرعامل بر خطر سقوط قیمت سهام در بورس اوراق بهادار تهران»، مورد تحلیل و بررسی قرار دادند. برای این منظور نمونه‌ای مشکل از ۱۲۱ شرکت سال طی دوره زمانی ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۴ مورد بررسی قرار گرفت. برای آزمون فرضیه‌ها از رگرسیون لجستیک استفاده شد. ابتدا برای اندازه گیری قدرت مدیرعامل از روش تحلیلی عاملی مولفه‌ها و روش پرسشنامه AHP به همراه آنتروپی شanon پرداخته شده است و در مرحله بعد با استفاده از روش پیشرو، معناداری و جهت رابطه بین متغیرها مدل بهینه ارائه شد. نتایج پژوهش بیانگر رابطه منفی و معناداری بین قدرت مدیر عامل و سقوط قیمت سهام می‌باشد.

دهقان‌نژاد (۱۳۹۶)، پژوهشی را با عنوان «بررسی تاثیر سهامداران نهادی بر رابطه بین قدرت مدیرعامل و هزینه حقوق صاحبان سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بازار بورس اوراق بهادار تهران»، مورد بررسی قرار داد. بر این اساس تعداد ۶۲ شرکت طی بازه زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۴ به روش رگرسیون چند متغیره با استفاده از داده‌های تلفیقی مورد آزمون قرار گرفتند. نتایج نشان داد که قدرت مدیرعامل با هزینه حقوق صاحبان سهام رابطه مثبت و معنادارد دارد. همچنین سهامداران نهادی بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و هزینه حقوق صاحبان سهام تاثیر ندارد.

احمدی و درسه (۱۳۹۵)، مطالعه‌ای با عنوان «بررسی تاثیر معیارهای راهبری شرکتی بر خطر سقوط آتی قیمت سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» بر روی ۹۹ شرکت، در دوره‌های مالی ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۳، به روش رگرسیون مبتنی بر داده‌های تلفیقی انجام دادند. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های شرکت‌ها نشان داد، نتایج

به دست آمده از پژوهش نشان داد که از میان معیارهای انتخابی برای راهبری شرکتی؛ فقط تمرکز مالکیت دارای رابطه مثبت و معناداری و مالکیت نهادی، مالکیت مدیریتی، استقلال اعضای هیأت مدیره و دوگانگی وظیفه رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت تأثیر منفی و معناداری بر خطر سقوط قیمت سهام دارد. همچنین نتایج نشان داد که متغیرهای انگیزه‌های مدیران اجرایی شرکت و شفاف نبودن اطلاعات مالی تأثیر معناداری بر خطر سقوط آتی قیمت سهام تدارد. با تجزیه و تحلیل اضافی مشخص شد که اثرات راهبری شرکتی در صنایع با سطح رقابتی ضعیف و عدم اطمینان بالا نسبت به صنایع با سطح رقابت قوی و عدم اطمینان پایین اهمیت بیشتری دارد.

دیانتی دیلمی و همکاران (۱۳۹۱)، پژوهشی را با عنوان «تأثیر سرمایه‌گذاران نهادی بر کاهش ریسک سقوط قیمت سهام» بر روی ۵۶ شرکت، در دوره‌های مالی ۱۳۸۹ تا ۱۳۸۰، به روش رگرسیون مبتنی بر داده‌های تلفیقی انجام دادند. نتایج نشان داد که وجود سرمایه‌گذاران نهادی انگیزه و توانایی مدیریت را برای پنهان ساختن و تأخیر در انتشار اخبار بد شرکت را کاهش می‌دهد. نتایج پژوهش حاکی از آن است که وجود سرمایه‌گذاران نهادی احتمال رخدادن سقوط قیمت سهام را به صورتی معنادار کاهش می‌دهد.

۴- روش شناسی پژوهش

با توجه به اینکه نتایج پژوهش حاضر می‌تواند برای گروه کثیری از استفاده‌کنندگان، شامل تدوین کنندگان استانداردهای حسابداری، مسئولان بورس اوراق بهادر، سهامداران و محققان مفید واقع شود، پژوهشی کاربردی به شمار می‌رود؛ ضمن آنکه پژوهش مذکور توصیفی از نوع همبستگی است و روش نمونه‌گیری مبتنی بر حذف سیستماتیک می‌باشد. در این پژوهش از تحلیل رگرسیون چندگانه مبتنی بر داده‌های ترکیبی با رویکرد تلفیقی به منظور پردازش و تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از تعداد ۱۳۵ شرکت از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران استفاده شده است.

نمونه پژوهش را شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷ تشکیل می‌دهد که بر اساس معیارهای زیر انتخاب شده‌اند:

- ۱- به منظور قابل مقایسه بودن اطلاعات، پایان سال مالی شرکت‌ها منتهی به پایان اسفند باشد.
- ۲- در دوره مورد بررسی تغییر دوره مالی نداده باشند.
- ۳- کلیه داده‌های مورد نیاز پژوهش برای شرکت‌های مورد بررسی موجود و در دسترس باشد.
- ۴- جزء شرکت‌های واسطه‌گری مالی (بانک‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و لیزینگ و شرکت‌های بیمه) نباشد.
- ۵- سهام آن‌ها در بازار بیش از سه ماه وقفه معاملاتی نداشته باشد.

۵- فرضیه‌های پژوهش

فرضیه اول: بین قدرت مدیرعامل و خطر سقوط قیمت سهام رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه دوم: حضور مدیران زن در هیئت مدیره بر رابطه بین قدرت مدیرعامل و خطر سقوط قیمت سهام تاثیر معناداری دارد.

فرضیه سوم: مالکیت متمرکز بر رابطه بین قدرت مدیرعامل و خطر سقوط قیمت سهام تاثیر معناداری دارد.

فرضیه چهارم: مالکیت نهادی بر رابطه بین قدرت مدیرعامل و خطر سقوط قیمت سهام تاثیر معناداری دارد.

۶- متغیرهای پژوهش

۱-۶. متغیر وابسته

خطر سقوط قیمت سهام (CR)

به استناد پژوهش‌های شهاب و همکاران (۲۰۲۰)، ژانگ و همکاران^۱ (۲۰۱۶) و ودیعی‌نووابی و رستمی (۱۳۹۳)، برای محاسبه خطر سقوط قیمت سهام از معیار چولگی منفی بازده سهام به شرح رابطه‌های (۱)، (۲) و (۳) استفاده می‌شود:

ابتدا با استفاده از رابطه شماره (۱)، بازده ماهانه خاص شرکت محاسبه می‌شود:

رابطه شماره (۱)

$$W_{it} = \ln(1 + \varepsilon_{i,t})$$

W_{it} : بازده ماهانه خاص شرکت i در ماه t

ε_{it} : باقیمانده بازده سهام شرکت i در ماه t است که از باقیمانده رابطه شماره (۲)، به دست می‌آید:

رابطه شماره (۲)

$$R_{it} = \alpha_0 + \gamma_1 R_{mt-2} + \gamma_2 R_{mt-1} + \gamma_3 R_{mt} + \gamma_4 R_{mt+1} + \gamma_5 R_{mt+2} + \varepsilon_{it}$$

R_{it} : بازده سهام شرکت i در ماه t

R_{mt} : بازده بازار در ماه t

برای محاسبه بازده ماهانه بازار، شاخص ابتدای ماه از شاخص پایان ماه بازار کسر شده و حاصل بر شاخص ابتدای ماه بازار تقسیم می‌شود.

R_{mt-1} : بازده بازار در ماه $t-1$

R_{mt+1} : بازده بازار در ماه $t+1$

ε_{it} : باقیمانده رگرسیون

سپس با استفاده از بازده ماهانه خاص شرکت، چولگی منفی بازده سهام و سقوط به شرح رابطه‌های شماره (۳) و (۴) محاسبه می‌شود:

چولگی منفی بازده سهام:

رابطه شماره (۳)

$$NCSKEW_{i,t} = - [n(n-1)^{3.2} \sum w_{i,t}^3] / [(n-1)(n-2)(\sum w_{i,t}^2)^{3.2}]$$

$NCSKEW_{i,t}$: چولگی منفی بازده ماهانه سهام شرکت i در سال t

$w_{i,t}$: بازده ماهانه خاص شرکت i در ماه t

n : تعداد ماه‌هایی که بازده آنها محاسبه شده است.

۶-۲. متغیر مستقل قدرت مدیر عامل (CEOP)

به استناد پژوهش های شیخ (۲۰۱۸)، توانگر حمزه کلایی و اسکافی اصل (۱۳۹۷)، در این پژوهش جهت اندازه گیری قدرت مدیر عامل از ویژگی درصد مالکیت سهام مدیر عامل در شرکت استفاده می شود.

۶-۳. متغیر های تعدیلگر

متغیر های مدیران زن در هیئت مدیره، مالکیت نهادی و مالکیت مت مرکز تعدیلگر می باشند:

- ***نوع جنسیتی هیئت مدیره (FMB):** نسبت تعداد اعضای زن در هیئت مدیره به تعداد کل اعضای هیئت مدیره
- ***مالکیت نهادی (INS):**

به استناد پژوهش های چانگ و ژانگ^۱ (۲۰۱۱) و نجفی مقدم (۱۳۹۶)، برای اندازه گیری میزان مشارکت سرمایه گذاران نهادی از رابطه شماره (۴)، استفاده می شود که نشان دهنده میزان سهام عادی شرکت نمونه که در مالکیت سرمایه گذاران نهادی قرار دارد، می باشد. برای محاسبه آن، تعداد سهام مالکین نهادی بر کل تعداد سهام عادی شرکت در ابتدای دوره تقسیم می شود، این میزان برای هر سهامدار نهادی باید بزرگتر یا برابر با ۵ درصد کل سهام شرکت باشد.

رابطه شماره (۴)

$$INS_{i,t} = \frac{I}{T}$$

$INS_{i,t}$: درصد مالکیت سرمایه گذاران نهادی

I : تعداد سهام عادی در اختیار سرمایه گذار نهادی

T : تعداد کل سهام عادی شرکت در ابتدای دوره

***مالکیت مت مرکز (COW):**

به استناد پژوهش خواجهی و همکاران (۱۳۹۳)، تمرکز مالکیت، درصد سهام تحت تملک بزرگترین سهامدار شرکت (اولین سهامدار عمده) می باشد.

۶-۴. متغیر های کنترلی

بازده دارایی (ROA_{i,t-1}): سود خالص تقسیم بر ارزش دفتری کل دارایی

اهم مالی (LEV_{i,t-1}): نسبت کل بدھی ها به ارزش دفتری کل دارایی ها

ارزش بازار به ارزش دفتری (MTB_{i,t-1}): نسبت ارزش بازار حقوق صاحبان سهام به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام (برای محاسبه ارزش بازار حقوق صاحبان سهام، تعداد سهام شرکت در قیمت سهام پایان دوره ضرب می شود).

اندازه شرکت (SIZE_{i,t-1}): لگاریتم طبیعی جمع کل دارایی ها

۷- مدل پژوهش

به استناد پژوهش شهاب و همکاران (۲۰۲۰)، برای آزمون فرضیه اول مدل رگرسیونی چندگانه مبتنی بر داده‌های ترکیبی به شرح مدل شماره (۱) استفاده می‌شود.

مدل شماره (۱)

$$CR_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 CEOP_{i,t-1} + \beta_2 ROA_{i,t-1} + \beta_3 LEV_{i,t-1} + \beta_4 MTB_{i,t-1} + \beta_5 SIZE_{i,t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

t : ریسک سقوط سهام شرکت i در سال

$t-1$: قدرت مدیر عامل شرکت i در سال

$t-1$: بازده دارایی شرکت i در سال

$t-1$: اهرم مالی شرکت i در سال

$t-1$: ارزش دفتری به ارزش بازار دارایی‌های شرکت i در سال

$t-1$: بازده دارایی شرکت i در سال

$t-1$: اندازه شرکت i در سال

t : باقیمانده رگرسیون

چنانچه ضریب β_1 در سطح اطمینان مورد نظر (۹۵ درصد) معنادار باشد، فرضیه اول پژوهش تایید می‌شود.

به استناد پژوهش شهاب و همکاران (۲۰۲۰)، برای آزمون فرضیه دوم، سوم و چهارم پژوهش از مدل رگرسیونی چندگانه مبتنی بر داده‌های ترکیبی به شرح مدل شماره (۲) استفاده می‌شود.

مدل شماره (۲)

$$CR_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 CEOP_{i,t-1} + \beta_2 FMB_{i,t-1} + \beta_3 COW_{i,t-1} + \beta_4 INS_{i,t-1} + \beta_5 CEOP_{i,t-1} * FMB_{i,t-1} + \beta_6 CEOP_{i,t-1} * COW_{i,t-1} + \beta_7 CEOP_{i,t-1} * INS_{i,t-1} + \beta_8 ROA_{i,t-1} + \beta_9 LEV_{i,t-1} + \beta_{10} MTB_{i,t-1} + \beta_{11} SIZE_{i,t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

t : مدیر زن در هیئت مدیره شرکت i در سال

$t-1$: مالکیت متمرکز شرکت i در سال

$t-1$: مالکیت نهادی شرکت i در سال

* بقیه متغیرها در ذیل مدل شماره (۱)، بیان شده است.

چنانچه ضریب β_5 , β_6 و β_7 در سطح اطمینان مورد نظر (۹۵ درصد) معنادار باشد، فرضیه دوم، سوم و چهارم پژوهش تایید می‌شود.

۸- یافته های پژوهش

در ادامه یافته های پژوهش را به صورت بخش آمار توصیفی و استنباطی ارائه نموده و سپس به نتیجه گیری از این یافته ها پرداخته می شود.

۱-۸ آمار توصیفی

در جدول شماره (۱) آمار توصیفی متغیر های وابسته، مستقل، تعدیلگر و کنترلی را برای کل مشاهده های این پژوهش نشان می دهد. همان طور که در جدول (۱) مشاهده می شود میانگین ریسک سقوط سهام برابر با ۰,۱۳۴ است که نشان می دهد بیشتر داده های مربوط به این متغیر در حول این نقطه تمرکز یافته اند. میانه متغیر اندازه شرکت برابر با ۱۴,۰۷ است که نشان می دهد نیمی از داده های این متغیر کمتر از این مقدار و نیمی دیگر بیشتر از این مقدار است. در طی قلمرو زمانی پژوهش بیشترین مقدار متغیر مالکیت نهادی برابر با ۰,۹۸۱ بوده و کمترین مقدار این متغیر برابر با ۰,۰۶۰ است. شاخص های پراکندگی به طور کلی معیاری برای تعیین میزان پراکندگی داده ها از یکدیگر یا میزان پراکندگی آن ها نسبت به میانگین است. از جمله مهم ترین شاخص های پراکندگی که شرط مطلوب برای وارد کردن متغیر به مدل رگرسیونی است، انحراف معیار است. همان طور که در جدول (۱) نیز قابل مشاهده است، انحراف معیار متغیرها صفر نبوده و حائز این شرط می باشند. در جامعه آماری مورد بررسی بیشترین و کمترین مقدار این پارامتر برابر ۱,۷۲۸ و ۰,۰۵۱ است که به ترتیب مربوط به متغیر های ریسک سقوط سهام و قدرت مدیر عامل است. پارامتر چولگی میزان عدم تقارن منحنی فراوانی متغیر را نشان می دهد. اگر ضریب چولگی صفر باشد، جامعه کاملاً متقارن است و چنانچه ضریب مثبت باشد، چولگی به راست و اگر منفی باشد، چولگی به چپ وجود خواهد داشت. به عنوان مثال ضریب چولگی متغیر مالکیت متوجه مثبت و برابر با ۰,۰۵۳ است، یعنی منحنی فراوانی این متغیر در جامعه مورد بررسی چولگی به راست داشته و به این اندازه از مرکز تقارن انحراف دارد.

جدول (۱): آمار توصیفی متغیر های پژوهش

نام متغیر	نماد متغیر	میانگین	میانه	ماکریم	مینیمم	انحراف معیار	چولگی
ریسک سقوط سهام	CR	۰/۱۳۴	۰/۵۵۱	۳/۵۶۹	-۳/۸۷۴	۱/۷۲۸	-۰/۶۳۰
قدرت مدیر عامل	CEOP	۰/۰۰۴	۰	۰/۸۵۸	۰/۰۵۱	۰/۰۵۱	۱/۸۸۰
مدیر زن در هیئت مدیره	FMB	۰/۰۰۵	۰	۰/۲	۰/۰۳۲	۰/۵۷۶	-۰/۸۱۴
مالکیت نهادی	INS	۰/۶۷۴	۰/۷۴۱	۰/۹۸۱	۰/۰۶۰	۰/۲۲۴	-۰/۰۵۳
مالکیت متوجه	COW	۰/۴۹۱	۰/۵۱۶	۰/۹۷۵	۰/۰۵۵	۰/۲۱۵	-۰/۰۸۱
بازده دارایی	ROA	۰/۱۲۲	۰/۱۰۶	۰/۷۱۸	-۱/۰۶۳	۰/۱۴۹	۱/۰۰۴
اهرم مالی	LEV	۰/۵۷۳	۰/۵۷۱	۲/۳۱۵	۰/۰۱۲	۰/۲۵۱	۱/۵۱۱
ارزش دفتری به ارزش بازار	MTB	۲/۵۳۱	۲/۲۲۲	۸/۵۱۲	-۱/۲۶۹	۱/۴۹۱	-۰/۹۰۲
اندازه شرکت	SIZE	۱۴/۳۴۰	۱۴/۰۷	۱۹/۳۷	۱۱/۰۳	۱/۵۲۵	۱/۵۰۲

منبع: یافته های پژوهش

۲-۸. تجزیه و تحلیل استنباطی داده‌ها

برای تجزیه و تحلیل داده‌های هر یک از مدل‌های بیان شده نیاز است قبل از پردازش آن‌ها و آزمون فرضیه‌ها، فروض کلاسیک مدل آزمون شود. یکی از فروض رگرسیون خطی به روش حداقل مربعات معمولی (OLS) این است که تمامی جملات پسماند دارای واریانس برابر هستند، برای بررسی فرض ناهمسانی واریانس در این پژوهش، از آزمون وايت استفاده شده که نتایج آن در جدول (۲) ارائه شده است.

جدول (۲): نتایج آزمون ناهمسانی واریانس باقی‌مانده‌ها

روش تخمین	نتیجه	آماره آزمون	سطح معناداری	مدل	فرضیه H_0
OLS	H_0 رد نمی‌شود	۱/۴۷۱	۰/۱۰۸۷	اول	همسانی واریانس
OLS	H_0 رد نمی‌شود	۱/۸۵۹	۰/۱۷۵۴	دوم	همسانی واریانس

منبع: یافته‌های تحقیق

نتایج مندرج در جدول (۲) نشان می‌دهد که آماره احتمال محاسبه شده در آزمون وايت برای مدل‌های پژوهش بیشتر از سطح خطای ۵ درصد می‌باشد. از این رو H_0 این آزمون مبنی بر همسان بودن واریانس‌ها رد نمی‌شود که نشان می‌دهد همسانی واریانس وجود دارد و روش تخمین مدل‌های مورد بررسی به صورت رگرسیون حداقل مربعات معمولی (OLS) می‌باشد.

در این پژوهش از داده‌های ترکیبی و برای تعیین نوع داده‌های ترکیبی از آزمون F لیمر و هاسمن استفاده شده است که نتایج آن در جدول (۳) برای مدل‌های پژوهش نشان داده شده است، برای تخمین این مدل‌ها، روش به کارگیری داده‌ها تلفیقی یا تابلویی است. مقدار احتمال مربوط به این آماره برای مدل‌های پژوهش بیشتر از ۵ درصد است، در نتیجه و بر مبنای این نتایج فرض صفر آزمون مبنی بر تلفیقی بودن داده‌ها رد نمی‌شود و داده‌های مدل‌های پژوهش به صورت تلفیقی تخمین زده می‌شود. با توجه به آزمون F لیمر، لازم است آزمون هاسمن برای تعیین نوع داده‌های تابلویی (اثرات ثابت یا تصادفی) انجام گیرد؛ اما با توجه به این که نوع داده‌های مدل‌های پژوهش از نوع تلفیقی می‌باشد، نیاز به انجام آزمون هاسمن نمی‌باشد.

جدول (۳): نتایج آزمون تعیین نوع داده‌های ترکیبی

آزمون هاسمن			آزمون F لیمر			مدل
نتیجه	احتمال	آماره	نتیجه	احتمال	آماره	
-	-	-	روش تلفیقی	۰/۸۴۶۶	۰/۸۶۸	اول
-	-	-	روش تلفیقی	۰/۶۸۸۰	۰/۹۳۲	دوم

۳-۸. نتایج آزمون مدل‌های پژوهش

پس از انجام آزمون‌های آماری لازم، به منظور تعیین به کارگیری داده‌ها و اطمینان از صحبت الگوی برازش شده، نتایج نهایی حاصل از تخمین مدل‌های پژوهش در ادامه ارائه می‌گردد.

۱-۳-۸. نتایج حاصل از آزمون مدل اول پژوهش

بر اساس نتایج آزمون F لیمر، مدل اول پژوهش بر اساس رویکرد داده‌های تابلویی با اثرات ثابت تخمین زده شد. نتایج حاصل از تخمین این مدل در جدول (۴) ارائه شده است. مقدار احتمال (سطح معنی‌داری) F در مدل برابر با ۰/۰۰۰۰

است. چون این مقادیر کمتر از ۰/۰۵ است، بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود، یعنی مدل معنی‌داری وجود دارد؛ به عبارتی مدل مورد بررسی دارای اعتبار است. ضریب تعیین در مدل نیز ۳۲ درصد است، این ضریب بیان‌گر این است که متغیرهای مستقل و کنترلی در این مدل توانایی توجیه بیش از ۳۲ درصد از تغییرات سطوح متغیر وابسته را دارا می‌باشند. در این مدل مقدار سطح معنی‌داری آماره دوربین واتسون در مدل فوق برابر ۲,۱۳ است که حاکی از عدم وجود خودهمبستگی بین باقی مانده‌های مدل است.

جدول (۴): نتایج آزمون مدل اول

$CR_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 CEO_{i,t-1} + \beta_2 ROA_{i,t-1} + \beta_3 LEV_{i,t-1} + \beta_4 MTB_{i,t-1} + \beta_5 SIZE_{i,t-1} + \varepsilon_{i,t}$				
نتیجه گیری	سطح معناداری	ضریب بتا	نماد	نام متغیر
تأثیر منفی و معنادار	۰,۰۰۳۸	۰,۹۶۴	CEO	قدرت مدیرعامل
تأثیر مثبت و معنادار	۰,۰۰۰۰	۳,۴۱۸	ROA	بازده دارایی
عدم تأثیر معنادار	۰,۲۸۵۳	-۰,۳۸۱	LEV	اهرم مالی
تأثیر منفی و معنادار	۰,۰۰۰۰	-۰,۴۲۷	MTB	ارزش دفتری به ارزش بازار
عدم تأثیر معنادار	۰,۳۹۱۸	-۰,۷۰۰	SIZE	اندازه شرکت
-	۰,۳۳۵۷	۱۱,۰۶	C	عرض از مبدا
۲,۱۳	آزمون دوربین واتسون	۱,۹۵۹	F	مقادیر آزمون
۰,۳۲	مقادیر ضریب تعیین R^2	*۰/۰۰۰۰		مقادیر سطح معنی‌داری

منبع: یافته‌های پژوهش

هدف فرضیه اول پژوهش بررسی رابطه بین قدرت مدیرعامل و خطر سقوط قیمت سهام است.

همان طور که در جدول (۴) مشاهده می‌شود، مقدار احتمال محاسبه شده برای متغیر قدرت مدیرعامل برابر ۰,۰۰۳۸ می‌باشد که نشان می‌دهد رابطه این متغیرها در سطح اطمینان ۹۵ درصد به صورت معنادار می‌باشد، همچنین ضریب برآورد شده متغیر ذکر شده برابر با ۰,۹۶۴ است که نشان می‌دهد رابطه مورد بررسی به صورت مستقیم بوده، به گونه‌ای که افزایش در قدرت مدیرعامل منجر به افزایش خطر سقوط قیمت سهام می‌شود، بنابراین با توجه به سطح معناداری و ضریب برآورد شده‌ی متغیر قدرت مدیرعامل، می‌توان رابطه بین قدرت مدیرعامل و خطر سقوط قیمت سهام را تایید کرد؛ و براساس این نتایج، فرضیه اول پژوهش تایید می‌شود.

۲-۳-۲. نتایج حاصل از آزمون مدل دوم پژوهش

بر اساس نتایج آزمون F لیمر، مدل اول پژوهش بر اساس رویکرد داده‌های تابلویی با اثرات ثابت تخمین زده شد. نتایج حاصل از تخمین این مدل در جدول (۵) ارائه شده است. مقدار احتمال (سطح معنی‌داری) F در مدل برابر با ۰/۰۰۰۰ است. چون این مقادیر کمتر از ۰/۰۵ است، بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود، یعنی مدل معنی‌داری وجود دارد؛ به عبارتی مدل مورد بررسی دارای اعتبار است. ضریب تعیین در مدل نیز ۱۱ درصد است، این ضریب بیان‌گر این است که متغیرهای مستقل و کنترلی در این مدل توانایی توجیه بیش از ۱۱ درصد از تغییرات سطوح متغیر وابسته را دارا می‌باشند. در این مدل مقدار آماره دوربین واتسون در مدل فوق برابر ۲,۱۴ است که حاکی از عدم وجود خودهمبستگی بین باقی مانده‌های مدل است.

جدول (۵): نتایج آزمون مدل دوم

$CR_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 CEOP_{i,t-1} + \beta_2 FMB_{i,t-1} + \beta_3 COW_{i,t-1} + \beta_4 INS_{i,t-1} + \beta_5 CEOP_{i,t-1} * FMB_{i,t-1} + \beta_6 CEOP_{i,t-1} * COW_{i,t-1} + \beta_7 CEOP_{i,t-1} * INS_{i,t-1} + \beta_8 ROA_{i,t-1} + \beta_9 LEV_{i,t-1} + \beta_{10} MTB_{i,t-1} + \beta_{11} SIZE_{i,t-1} + \varepsilon_{i,t}$				
نتیجه گیری	سطح معناداری	ضریب بتا	نماد	نام متغیر
تأثیر مثبت و معنادار	۰,۶۸۰۵	۲,۲۳۵	CEOP	قدرت مدیر عامل
عدم تأثیر معنادار	۰,۹۹۹۸	-۰,۰۰۰۷	FMB	مدیر زن در هیئت مدیر
تأثیر منفی و معنادار	۰,۰۰۵۶	-۱,۳۷۹	COW	مالکیت متمرکز
تأثیر منفی و معنادار	۰,۰۲۴۶	-۲,۰۶۸	INS	مالکیت نهادی
تأثیر منفی و معنادار	۰,۰۰۰۰	-۱۲۵,۳	CEOP*FMB	اثر تعاملی مدیر زن در هیئت مدیر و قدرت مدیر عامل
عدم تأثیر معنادار	۰,۹۹۳۳	۰,۰۲۰	CEOP*COW	اثر تعاملی مالکیت متمرکز و قدرت مدیر عامل
عدم تأثیر معنادار	۰,۴۷۱۸	-۴,۲۶۲	CEOP*INS	اثر تعاملی مالکیت نهادی و قدرت مدیر عامل
تأثیر مثبت و معنادار	۰,۰۰۰۰	۳,۱۴۹	ROA	بازده دارایی
عدم تأثیر معنادار	۰,۴۳۲۸	-۰,۳۹۰	LEV	اهرم مالی
تأثیر منفی و معنادار	۰,۰۰۰۰	-۰,۴۲۰	MTB	ارزش دفتری به ارزش بازار
تأثیر منفی و معنادار	۰,۰۰۰۰	-۰,۶۲۸	SIZE	اندازه شرکت
-	۰,۰۰۰۰	۱۲,۱۳	C	عرض از مبدأ
۲,۱۴	آزمون دوربین واتسون	۱,۸۷۰		مقادیر آزمون
۰,۱۱	مقادیر ضریب تعیین R^2	*۰,۰۰۰۰		مقادیر سطح معنی داری

منبع: یافته های پژوهش

هدف فرضیه دوم پژوهش بررسی تأثیر حضور مدیران زن در هیئت مدیره بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام است. همان‌طور که در جدول (۵) مشاهده می‌شود، مقدار احتمال محاسبه شده برای متغیر اثر تعاملی مدیر زن در هیئت مدیره و قدرت مدیر عامل برابر با ۰,۰۰۰۰ می‌باشد که نشان می‌دهد رابطه این دو متغیر در سطح اطمینان ۹۵ درصد به صورت معنادار می‌باشد. همچنین ضریب برآورد شده متغیر ذکر شده برابر با -۱۲۵,۳ است که نشان می‌دهد رابطه مورد بررسی به صورت معکوس می‌باشد؛ بنابراین با توجه به سطح معناداری و علامت ضریب برآورد شده متغیر اثر تعاملی مدیر زن در هیئت مدیره و قدرت مدیر عامل می‌توان تأثیر معنادار حضور مدیران زن در هیئت مدیره بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام را تایید کرد و بر اساس این نتایج، فرضیه دوم پژوهش تایید می‌شود.

هدف فرضیه سوم پژوهش بررسی تأثیر مالکیت متمرکز بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام است. همان‌طور که در جدول (۵) مشاهده می‌شود، مقدار احتمال محاسبه شده برای متغیر اثر تعاملی مالکیت متمرکز و قدرت مدیر عامل برابر با ۰,۹۹۳۳ می‌باشد که نشان می‌دهد رابطه این دو متغیر در سطح اطمینان ۹۵ درصد به صورت معنادار نمی‌باشد. همچنین ضریب برآورد شده متغیر ذکر شده برابر با ۰,۰۲۰ است که نشان می‌دهد رابطه مورد بررسی به صورت مستقیم می‌باشد؛ اما با توجه به سطح معناداری برآورد شده متغیر اثر تعاملی مالکیت متمرکز و قدرت مدیر عامل نمی‌توان تأثیر معنادار مالکیت متمرکز بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام را تایید کرد و بر اساس این نتایج، فرضیه سوم پژوهش رد می‌شود.

هدف فرضیه چهارم پژوهش بررسی تاثیر مالکیت نهادی بر رابطه بین قدرت مدیرعامل و خطر سقوط قیمت سهام است. همان‌طور که در جدول (۵) مشاهده می‌شود، مقدار احتمال محاسبه شده برای متغیر اثر تعاملی مالکیت نهادی و قدرت مدیرعامل برابر با ۴۷۱۸،۰ می‌باشد که نشان می‌دهد رابطه این دو متغیر در سطح اطمینان ۹۵ درصد به صورت معنادار نمی‌باشد. همچنین ضریب برآورد شده متغیر ذکر شده برابر با -۴،۲۶۲ است که نشان می‌دهد رابطه مورد بررسی به صورت معکوس می‌باشد؛ اما با توجه به سطح معناداری برآورد شده متغیر اثر تعاملی مالکیت نهادی و قدرت مدیرعامل نمی‌توان تاثیر معنادار مالکیت نهادی بر رابطه بین قدرت مدیرعامل و خطر سقوط قیمت سهام را تایید کرد و بر اساس این نتایج، فرضیه چهارم پژوهش رد می‌شود.

۹. نتیجه‌گیری و پیشنهادها

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین قدرت مدیرعامل و خطر سقوط قیمت سهام با تاکید بر نقش تعدیلگر ساختار مالکیت و مدیران زن در هیئت مدیره مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس نتایج به دست آمده از آزمون فرضیه‌های پژوهش، فرضیه‌های سوم و چهارم پژوهش رد و فرضیه اول و دوم پژوهش تایید گردید.

۱-۹. تحلیل نتایج فرضیه‌های پژوهش

نتایج حاصل از فرضیه اول پژوهش نشان داد که بین قدرت مدیرعامل و خطر سقوط قیمت سهام رابطه معناداری وجود دارد و این رابطه به صورت مثبت و معنادار می‌باشد. بدین معنا که قدرت مدیرعامل خطر سقوط قیمت سهام را افزایش می‌دهد. از دیدگاه اقتصادی با فرض منطقی بودن رفتار افراد، فرض بر این است که همه در وهله اول به دنبال حداکثر کردن منافع خویش هستند. مدیران نیز از این قاعده مستثنی نیستند. آنها علاوه‌مندند که در راستای حداکثر کردن منافع شخصی، رفاه اجتماعی و تثبیت موقعیت شغلی خود، تصویر مطلوبی از وضعیت مالی واحد تجاری به سهامداران و سایر افراد ذی نفع ارائه نمایند، لکن در برخی موارد الزاماً افزایش ثروت مدیران در راستای افزایش ثروت سایر گروه‌های جمله سهامداران نیست. با در نظر گرفتن تئوری تضاد منافع میان مدیران و مالکان، مدیران واحدهای تجاری از انگیزه‌های لازم برای دستکاری سود به منظور حداکثر کردن منافع خود بخوردارند. در شرایط نبود شفافیت کامل در گزارشگری مالی، برای مدیران این فرصت فراهم می‌شود تا برای حفظ شغل و اعتبار حرفه‌ای خود، اطلاعات منفی را در داخل شرکت پنهان کنند. از این‌رو، این اطلاعات منفی در داخل شرکت ابانته می‌شود. هنگامی که توده اطلاعات منفی ابانته به نقطه اوج خود می‌رسد، نگهداری آن برای مدت زمان طولانی تر غیرممکن و پرهزینه می‌شود. در نتیجه توده اطلاعات منفی به یکباره وارد بازار شده، به سقوط قیمت سهام منجر می‌گردد. نتایج این فرضیه از پژوهش حاضر مطابق با پژوهش شهاب و همکاران (۲۰۱۸) و مغایر با پژوهش‌های غزنوی (۱۳۹۶) و کعب‌عمیر و نامی (۱۳۹۶)، می‌باشد.

همچنین نتایج نشان می‌دهد حضور مدیران زن در هیئت مدیره بر رابطه بین قدرت مدیرعامل و خطر سقوط قیمت سهام تاثیر معناداری دارد و این رابطه به صورت منفی و معنادار می‌باشد. بدین معنا که حضور مدیران زن در هیئت مدیره، خطر سقوط قیمت سهام را کاهش می‌دهد. حضور زنان در ارکان نظام راهبری، روش مناسبی برای بهبود فرآیند نظارت بر مدیریت و کیفیت گزارشگری مالی تلقی می‌باشد. وجود یا افزایش تعداد زنان در هیئت مدیره با توجه به خصلت‌ها و ویژگی‌های خاص زنان از جمله مهمترین آن یعنی محافظه‌کاری در شرکت بیشتر شده و این عاملی است که باعث کاهش در ریسک سقوط قیمت سهام می‌گردد. اعضای هیئت مدیره زن، نقش نظارتی بیشتری بر مدیریت دارند و مانع از رفتارهای فرصت طلبانه مدیران شده و مانع از پنهان کردن اطلاعات توسط مدیریت شده و بدین ترتیب قدرت

مدیر عامل را در افزایش خطر سقوط قیمت سهام کاهش می‌دهند. نتایج این فرضیه از پژوهش حاضر مطابق با پژوهش‌های شهاب و همکاران (۱۳۹۸) و نجاراف (۲۰۱۸)، می‌باشد.

نتایج حاصل از فرضیه سوم پژوهش نشان داد که مالکیت متمرکز بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام تاثیر معناداری ندارد. وجود مالکیت متمرکز، می‌تواند آثار منفی داشته باشد؛ مانند دسترسی به اطلاعات محروم‌انه که عدم تقارن اطلاعاتی را بین آنها و سایر سهامداران ایجاد می‌کند و انحراف مسیر فعالیت شرکت به سوی منافع این گروه از سهامدارن سبب می‌شود؛ بنابراین وقتی مالکیت سهام شرکت در بین عده کمی سرمایه‌گذار متمرکز باشد، مشکلات جدایی مالکیت و کنترل کاهش می‌یابد و در نتیجه مدیران عامل دست به پنهان کردن اخبار بد و در نتیجه افزایش خطر سقوط قیمت سهام می‌شوند. نتایج این فرضیه از پژوهش حاضر مغایر با پژوهش‌های شهاب و همکاران (۲۰۱۸)، می‌باشد.

نتایج حاصل از فرضیه چهارم پژوهش نشان داد که مالکیت نهادی بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام تاثیر معناداری ندارد. یک مکتب فکری بیان می‌دارد که سهامداران نهادی ذاتاً نگرش کوتاه مدت دارند. این سرمایه‌گذاران، سرمایه‌گذارانی موقتی هستند و عمدها انگیزه‌هایی را برای اتخاذ تصمیمات سرمایه‌گذاری در کوتاه مدت دنبال می‌کنند. این افق کوتاه مدت آنها را از انجام هزینه‌های نظارت باز می‌دارد، زیرا بعید است که منافع این نظارت در کوتاه مدت نصیب آنها گردد؛ بنابراین با کاهش نظارت این گروه از سرمایه‌گذاران رفتارهای فرصت‌طلبانه مدیران در جهت پنهان سازی اطلاعات افزایش یافته و منجر به افزایش خطر سقوط قیمت سهام می‌شود. نتایج این فرضیه از پژوهش حاضر مغایر با پژوهش‌های شهاب و همکاران (۲۰۱۸)، دیانتی دیلمی و همکاران (۱۳۹۱)، می‌باشد.

۹-۲. پیشنهادهای کاربردی پژوهش

با توجه به نتایج حاصل از فرضیه اول پژوهش به سرمایه‌گذاران پیشنهاد می‌شود، به هنگام سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها به ویژگی‌های رفتاری مدیران عامل توجه کافی داشته باشد.

با توجه به نتایج پژوهش به سازمان‌ها پیشنهاد می‌شود از مدیران زن در سمت‌های کلیدی شرکت استفاده کنند تا بدین طریق، باعث بهبود مکانیزم راهبری شرکتی و نظارت دقیق بر مدیران عامل گرددند.

با توجه به نتایج فرضیه‌های سوم و چهارم پژوهش و عدم تاثیر معنادار مالکیت متمرکز و مالکیت نهادی بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام، به سرمایه‌گذاران پیشنهاد می‌شود، در بررسی سیستم‌های نظارتی شرکت‌ها، بر این دو گروه از مالکان دقت لازم و کافی را داشته و بر مکانیزم نظارتی این دو گروه تکیه نکنند.

۹-۳. پیشنهادهای برای پژوهش‌های آتی

- ۱- بررسی سایر ویژگی‌های رفتاری مدیر عامل (تصدی، دوگانگی وظیفه مدیر عامل) بر خطر سقوط قیمت سهام
- ۲- بررسی تاثیر ویژگی‌های هیئت مدیره (استقلال، اندازه) بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام
- ۳- بررسی تاثیر مالکیت دولتی بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام
- ۴- بررسی تاثیر مالکیت مدیریتی بر رابطه بین قدرت مدیر عامل و خطر سقوط قیمت سهام

۱۰. منابع و مأخذ

۱. احمدی، رمضان، درسه، صابر. (۱۳۹۵). بررسی تاثیر معیارهای راهبری شرکتی بر خطر سقوط آتی قیمت سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش‌های حسابداری مالی، سال هشتم، ش ۳، پیاپی ۲۹، صص ۴۲-۱۹.
۲. اسکندری، علیرضا، بک محمدی، علیرضا، حبیبی، علیرضا. (۱۳۹۸). تاثیر مکانیسم‌های داخلی و خارجی شامل قدرت مدیرعامل و مالکیت نهادی بر ارتباط بین تخصص مالی مدیرعامل و اجتناب از مالیات در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه مطالعات مدیریت و حسابداری، دوره ۵، ش ۱، صص ۱۰۸-۹۶.
۳. السیتو، اوت، شفریتز، جی. ام، (۱۳۷۹)، "نظريه های سازمان اسطوره ها"، ترجمه علی پارسائیان. تهران: انتشارات فرزانه.
۴. بصیری، زینب. (۱۳۹۱). بررسی اثرپذیری ریسک سقوط سهام از پرداخت سود نقدی در شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران. دومین کنفرانس پژوهش در حسابداری و علوم اقتصادی.
۵. بیابانی، سروش، گرگز، منصور، (۱۳۹۳)، "بررسی رابطه بین حضور مدیران زن در هیئت مدیره با عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران" ، فصلنامه علمی پژوهشی دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، سال سوم، شماره ۱۲.
۶. پیرايش، رضا، اشتري، اسماعيل، (۱۳۹۶)، بررسی رابطه بين چرخش حسابرسان و ساختار مالکيت در شرکت‌های پذيرfته شده در بورس اوراق بهادر تهران، دانش حسابرسی. ۷ (۶۶)، ۱۸۸-۱۷۱.
۷. توانگر حمزه کلایی، افسانه، اسکافی اصل، مهدی. (۱۳۹۷). "ارتباط بین قدرت مدیرعامل، ویژگی های کمیته حسابرسی و کیفیت کنترل داخلی". پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، سال دهم، ش ۳۸، صص ۲۰۷-۱۸۷.
۸. جمشیدی، افشار. (۱۳۹۷). بررسی رابطه ساختار مالکیت، کیفیت حسابرسی، ساختار هیئت مدیره و خطر سقوط آتی قیمت سهام در بازار بورس اوراق بهادر تهران. ماهنامه افق علوم انسانی، ش ۱۸، صص ۶۶-۳۵.
۹. جودی، سمیرا و منصورفر، غلامرضا. (۱۳۹۸). عدم تقارن اطلاعاتی، ابعاد درونی و بیرونی کیفیت حاکمیت شرکتی: ارتقا یا تضعیف کیفیت حسابرسی؟. مجله دانش حسابداری، دوره ۱۰، شماره ۳، صص ۱۹۹-۲۳۱.
۱۰. خواجهی، شکراله، داداش، ناصر، رضایی، غلامرضا، (۱۳۹۳)، "رابطه ساختار سرمایه، ساختار مالکیت و عملکرد با استفاده از رویکرد تحلیل پوششی داده‌ها" ، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، ۶ (۲۳)، صص ۷۴-۵۵.
۱۱. خوزین، علی؛ محمدی، جمال؛ نادریان، آرش؛ احمدی، معین، (۱۳۹۵)، بررسی رابطه بین ویژگی‌های کمیته حسابرسی با افشاء اختیاری اخلاقیات در شرکت‌های دارویی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران، پژوهش‌های جدید در مدیریت و حسابداری، ۱۴: ۱۵۶-۱۳۵.
۱۲. دهقان‌ژاد، فاطمه. (۱۳۹۶). بررسی تاثیر سهامداران نهادی بر رابطه بین قدرت مدیرعامل و هزینه حقوق صاحبان سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بازار بورس اوراق بهادر تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه علوم اقتصادی و دارایی دانشگاه مازندران.
۱۳. دیانتی‌دلیمی، زهرا، مرادزاده، مهدی، محمودی، سعید. (۱۳۹۱). تاثیر سرمایه‌گذاران نهادی بر کاهش ریسک سقوط قیمت سهام. فصلنامه دانش سرمایه‌گذاری، ۱ (۲)، ۱-۱۸.

۱۴. سولومون، جیل، سولومون، آریس. (۱۳۸۴). نقش سرمایه‌گذاران نهادی در حاکمیت شرکت‌های سهامی. *ترجمه یحیی حساس‌یگانه و امیر پوریانسب، ماهنامه حسابدار*، ۱۹ (۱۶۵)، ۲۸-۲۵.
۱۵. شریفی، محمدجواد، خدارحمی، بهروز، فروغ نژاد، حیدر، طالبی، علیرضا، (۱۳۹۵)، تأثیر عدم تقارن اطلاعاتی بر ریسک سقوط آتی قیمت سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، *مدیریت دارایی و تامین مالی*. ش ۱۴، صص ۳۹-۸۵.
۱۶. شیروانی، حامد؛ سروش‌بار، افسانه، (۱۳۹۷)، بررسی تأثیر تمرکز مالکیت در شرکت‌های خانوادگی و غیر خانوادگی بر عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، *راهبرد مدیریت مالی*. ۷ (۲۴)، ۱۸۴-۱۶۵.
۱۷. صادقی، حسین؛ رحیمی، پریسا، (۱۳۹۱)، بررسی رابطه بین ساختار مالکیت و عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس با استفاده از سیستم معادلات همزمان، *پژوهش‌های حسابداری مالی*. ۴ (۱۴)، ۱۰۲-۸۹.
۱۸. غزنوی، رضا. (۱۳۹۶). قدرت مدیرعامل در ریسک سقوط قیمت سهام. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهروд*.
۱۹. کعب‌عمری، احمد، نامی، سپیده. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر قدرت مدیرعامل بر خطر سقوط قیمت سهام در بورس اوراق بهادار تهران. *پنجمین کنفرانس بین المللی اقتصاد در شرایط تحریم، بابلسر، دانشگاه یزد، دانشگاه بوعلی سینا همدان، دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل و شرکت پژوهشی طرود شمال*.
۲۰. نجاراف، فرشته. (۱۳۹۸). تنوع جنسیتی در هیئت مدیره و ریسک سقوط قیمت سهام. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده علوم انسانی*.
۲۱. نجفی‌مقدم، علی، (۱۳۹۶)، *هم‌زمانی قیمت سهام و نقش سرمایه‌گذاران نهادی در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه علمی پژوهشی دانش سرمایه‌گذاری*. ۶ (۲۲)، ۸۴-۷۱.
۲۲. نمازی‌محمد، کرمانی، احسان. (۱۳۸۷). تأثیر ساختار مالکیت بر عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*. دوره ۱۵، شماره ۵۳، صص ۸۳-۱۰۰.
۲۳. ودیعی‌نو قابی، محمدحسین، رستمی، امین، (۱۳۹۳)، "بررسی تأثیر نوع مالکیت نهادی بر ریسک سقوط آتی قیمت سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، *فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مالی*، سال ششم، ش ۲۳، صص ۶۶-۴۳.
۲۴. یاری داریونی، فرانک، بزرگ‌گری خانقه، جمال، ناظمی اردکانی، مهدی. ۱۳۹۴. *شاخصه‌های اندازه‌گیری قدرت مدیرعامل در چارچوب حاکمیت شرکتی*. نخستین همایش بین المللی حسابداری، اقتصاد و بانکداری، تهران، مرکز همایش‌های توسعه ایران.
۲۵. نیکبخت، محمدرضا و طاهری، زهرا. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین سازو کارهای حاکمیت شرکتی و ریسک سیستماتیک. *مجله بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*. شماره ۲۱، دوره ۱، صص ۱۰۹-۱۲۶.
- 26.Bushee, B. J (1998). The Influence of Institutional Investors on Myopic R&D Investment Behavior. *The Accounting Review*, 73(July): 305-334.
- 27.Callen, J. L., X. Fang, (2011). "Institutional Investors and Crash Risk: Monitoring or Expropriation?" Available at URL: [Http://Www.Ssrn.Com](http://Www.Ssrn.Com).
- 28.Chen, J., Hong, H. & Stein, J. (2001). Forecasting crashes: Trading volume, past returns, and conditional skewness in stock prices. *Journal of Financial Economics*, 61, 345-381.

- 29.Darmadi, S. and Sodikin, A. (2013) .Information disclosure by family-controlled firms: the role of board independence and institutional ownership. Asian Review of Accounting, Vol. 21 No. 3, pp. 223-240.
- 30.Demski, J. S., and Feltham, G. (1976). "Cost Determination: A Conceptual Approach." Ames: Iowa State University Press.
- 31.Fama, E. F. and Jensen, M.C., (1983). "Separation of Ownership and Control". Journal of Law and Economic, 26, 327-349.
- 32.Hutton, A.P., Marcus, A.J. and Tehranian, H., (2009). "Opaque Financial Reports, R2, and Crash Risk". Journal of Financial Economics, 94, 67-86.
- 33.Jensen, M.C., & Meckling W.H. (1976). Theory of the firm: managerial behavior, agency costs and ownership structure. Journal of Financial Economics, 2, 305-60.
- 34.Kim, J.B., and Zhang, L. (2010). Does accounting conservatism reduce stock price crash risk? Working paper, Online; <http://www.ssrn.Com>.
- 35.Kothari, S.P., Shu, S., Wysocki, P.D. (2010). Do Managers Withhold Bad News? Journal of Accounting Research. 47:241-276.
- 36.Kyeongmin, J. (2019). Corporate Governance and Stock Price Crash Risk. Academy of Accounting and Financial Studies Journal. Vol: 23 Issue: 4.
- 37.Linda, H. Chen, Jeffrey, Gramlich, Kimberly, A. Houser. (2017). "The Effects of Board Gender Diversity on a Firm's Risk Strategies. Accounting and Finance, Volume59, Issue2 47 Pages Posted.
- 38.Mitra, S. (2002). The Impact of Institutional Stock Ownership on a Firm's Earnings Management Practice: An empirical investigation Unpublished Dissertation, Louisiana State University.
- 39.Panayiotis, C. A., Constantinos, A., Joanne, H. L. Christodoulos. (2015). Corporate Governance and Firm-Specific Stock Price Crashes. <http://ssrn.com/>.
- 40.Robin, A. and Zhang, H. (2015). Do Industry-Specialist Auditors Influence Stock Price Crash Risk? Auditing: A Journal of Practice and Theory, 34 (3), 47-79.
- 41.Shahab, Y. Ntim, C. G., Ullah, F. Yugang, Ch. Ye, Z., (2020). CEO power and stock price crash risk in China: Do female directors' critical mass and ownership structure matter? International Review of Financial Analysis, 68, 101457.
- 42.Shleifer, A. and Vishny, R. (1986). Large shareholders and corporate control. Journal of Political Economy, 94(3), pp.461-488.
- 43.Sheikh, sh., (2018). "CEO power, product market competition and firm value" value.Research in International Business and Finance. <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2018.04.009>.
- 44.Victoravich, L.M., Xu, P. and Gan, H. (2012). Institutional ownership and executive compensation: evidence from US banks during the financial crisis. Managerial Finance, Vol. 39 No. 1, pp. 28-46.
- 45.Zhang, M., Xie, L., & Xu, H. (2016). Corporate philanthropy and stock price crash risk: Evidence from China. Journal of Business Ethics, 139(3), 595–617.

Investigating the Relationship between CEO Power and the Risk of Falling Stock Prices with Emphasis on the Modifying Role of Property Structure and Female Managers on the Board

Hadis Kashi¹

Date of Receipt: 2020/07/01 Date of Issue: 2020/07/10

Abstract

The issue of sudden changes in stock prices has attracted the attention of many academics and professionals in recent years. These changes occur in both the fall and the jump in stock prices. Given the importance investors place on their stock returns, the phenomenon of falling stock prices, which leads to a sharp decline in returns, has attracted more attention than researchers. Falling stock prices are a phenomenon in which stock prices fall sharply negatively and abruptly. The purpose of this study was to investigate the relationship between CEO power and stock price crash risk with emphasis on the moderating role of ownership structure and female managers in the board. In order to achieve this goal, four hypotheses were developed. To test the hypotheses using the systematic elimination method, an example of 135 companies was selected among the companies listed in the Tehran Stock Exchange between 2013 and 2018, and the multivariate regression model was used in the form of pool data and Eviews 10 was used for statistical analysis. The results of the study show that there is a significant relationship between the power of the CEO and the stock price crash risk. Also, the presence of female managers on the board has a significant effect on the relationship between the power of the CEO and the stock price crash risk. But Concentration ownership and institutional ownership do not have a significant effect on the relationship between CEO power and the stock price crash risk.

Keywords

CEO Power, Stock Price Crash Risk, Ownership Structure, Female Managers in the Board

¹. M.A of Accounting, Islamic Azad University of Kerman, Iran